

JAARVERSLAG NUSO 2009

Adres: Koningslaan 101
3583 GS Utrecht
Tel: 030 - 254 48 80
Fax: 030 - 254 50 88
E-mail: info@nuso.nl
Website: www.nuso.nl

© NUSO 2010

NU
SO

SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

NU
SO

SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

1. Inleiding

NUSO

Bij de NUSO zijn ruim 700 speeltuinverenigingen en kindervakantiewerk-organisaties aangesloten. Zo'n 20.000 vrijwilligers zijn actief en zetten zich jaarlijks in om ruim elf miljoen bezoeken mogelijk te maken.

NUSO streeft er naar dat de speeltuinen veilige en uitdagende speelplekken zijn voor alle kinderen in de wijk. De speeltuin moet van de wijk zelf zijn; wat betekent dat kinderen er graag komen, dat ouders en anderen zich willen inzetten voor de speeltuin (vrijwilligers) en dat het een plaats is van waaruit kan worden samengewerkt met andere organisaties in de wijk.

Voldoende, kwalitatief goede speelruimte is voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren onontbeerlijk. De NUSO maakt zich sterk voor speelruimtebeleid dat zowel wettelijk gegarandeerd is (normen) als inhoudelijk kwaliteit heeft. De NUSO richt zich op een breed terrein met alle speel- en beweegmogelijkheden voor kinderen en jongeren die daarbij horen. Speeltuinen hebben daarin een belangrijke functie.

Ze zijn van grote waarde voor de spelende en sportende kinderen en jongeren. De speeltuin is meer dan een tuin om in te spelen. Het is een ontmoetingsplek waar verbindingen ontstaan tussen kinderen en volwassenen van verschillende achtergronden in de wijk.

2. Doelstellingen

In 2009 werd volop aandacht besteed aan projecten zoals sociale en fysieke renovatie van speeltuinen in achterstandswijken, vrijwilligers en probleemkinderen en het aanhalen van de contacten met onze leden. De NUSO-bus ging vorig jaar weer naar een reeks van speeltuinverenigingen. Er verscheen ook vier keer een Speelmail-magazine en een nieuwsbrief voor gemeenten, woningbouwverenigingen, fondsen en andere relationele doelgroepen. Verder vond er een landelijke speeltuindag plaats, een ledendag in De Leemkuil in Nijmegen en de presentatie van de brochure "Samen Meer Bewegen". Belangrijke activiteit vorig jaar was ook het onderzoek "Buurtfunctie terug naar de speeltuin" dat plaatsvond onder leden en niet-leden van de NUSO.

Doelstellingen en kernactiviteiten

Vanuit die visie zet de NUSO zich in voor betere buitenspeelmogelijkheden voor kinderen en jongeren. Dat verbetert de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en jongeren én bevordert de leefbaarheid in de wijken. De hoofd-doelstellingen van de NUSO zijn in het strategisch beleidsplan als volgt omschreven:

- a. Bieden mogelijkheid voor beheren en onderhouden van speeltuinen. Speeltuinen moeten attractief zijn (modern) en voldoen aan de huidige standaarden en normen (wet en regelgeving).
- b. Bieden van een infrastructuur voor vrijwilligerswerk. De mogelijkheid tot spelen wordt onder andere geboden door een breed netwerk aan vrijwilligers in lokale speeltuinen, kindervakantie-activiteiten en andere vormen van jeugdrecreatie. NUSO ondersteunt deze lokale vrijwilligersorganisaties en behartigt hun belang.
- c. Werken aan leefbaarheid in wijken.
NUSO streeft ernaar dat speeltuinen een centrale rol in de wijk vervullen. Vanuit deze brede functie bevordert de NUSO leefbaarheid in de wijken.
- d. Landelijke expertrol buiten spelen uitdragen. De NUSO is expert op het gebied van (buiten) spelen. Deze rol wordt bevestigd doordat het belang van spelen wordt bepaald (onder andere onderzoek, standpuntbepaling) en uitgedragen (onder andere lobby, publicaties). Maar ook door kennis en informatie te verzamelen. De NUSO heeft kennis en een brede deskundigheid op allerlei aspecten van buiten spelen. Deze stellen wij beschikbaar voor derden. Onder andere door het adviseren van externen, vooral gemeenten.

Om dat te bereiken, bieden wij de volgende activiteiten:

1. Ondersteuning van het speeltuinwerk en kindervakantiewerk.
2. Advisering aan onder andere gemeenten en woningcorporaties over speelruimtebeleid en leefbaarheid.
3. Belangenbehartiging voor meer en betere speelruimte richting nationale en lokale overheden en maatschappelijke organisaties.

3. Uitvoering in 2009

3.1. Ondersteuning leden

Om onze leden adequaat van dienst te kunnen zijn is het goed om te weten hoe ze ervoor staan. Veel nuttige informatie is gekomen uit een groot onderzoek naar de staat van de speeltuinen dat vorig jaar is gehouden. Het onderzoek "Buurtfunctie terug naar de speeltuin" werd uitgevoerd in opdracht van de NUSO en mogelijk gemaakt door ondersteuning van het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin. De uitvoering was in handen van het onafhankelijke onderzoeks- en adviesbureau DSP-groep. Met de resultaten wil de NUSO de dienstverlening voor haar leden verder verbeteren en krijgt het ministerie meer inzicht in het speeltuinwerk in Nederland, en de rol van vrijwilligers daarbij. Het onderzoek is uitgevoerd voor het project "Buurtfunctie terug naar de speeltuin". Dat richt zich op modernisering van speeltuinen. Middels het onderzoek worden 45 speeltuinen geselecteerd die aan het project zullen deelnemen. Het gaat daarbij niet alleen om fysieke verbetering, het realiseren van veilige en uitdagende speelplekken, maar ook om het belang van speeltuinen voor de buurt te vergroten. Het is tevens een ontmoetingsplek waar verbindingen ontstaan tussen kinderen en volwassenen van verschillende achtergronden. De speeltuin levert een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie van de wijk. 'Buurtfunctie terug naar de speeltuin' wil die waarde, waar nodig, versterken.

Dienstverlening blijft een belangrijke tak voor onze organisatie. Ook in 2009 kon volop aandacht worden besteed aan de dienstverlening bestaande uit:

- De NUSO biedt haar lidorganisaties diverse collectieve verzekeringen.
- BUMA, SENA en VIDEMA-regeling.
- Diverse diensten, zoals korting op publicaties en de NUSO-speeltuinpromotiebus.
- NUSO biedt haar leden tegen korting diverse publicaties aan, cursussen (op maat) en presentaties.
- De NUSO reikte drie beeldjes en twintig speldjes uit aan vrijwilligers die zich bij hun vereniging bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt.
- Algemene inkoopvoorwaardenregeling

PR en voorlichting

Het NUSO-blad Speelmail verscheen in 2009 vier keer in een full-colour uitgave. Via een twee keer verschijnende nieuwsbrief ontvingen andere relevante groepen als gemeenten, woningbouwcorporaties en fondsen informatie over het belang van speelruimte en het advieswerk van de NUSO.

Leden werden ook geïnformeerd via de website, een mailbrief en mailings. Belangrijke vorm van contact tussen de NUSO en de leden is de ledendag, de NUSO-bus is een belangrijk contactmiddel en uiteraard de bezoeken aan verenigingen zelf.

De NUSO kwam in 2009 weer veelvuldig in het nieuws. Er waren artikelen over ons werk in vakbladen zoals Tuin en Landschap, maar ook Het Parool dat een hele serie besteedde over het speeltuinwerk. Verder kreeg de landelijke speeltuindag volop aandacht, vooral in de regionale en plaatselijke media en de aanbidding van de brochure "Samen Meer Bewegen" haalde de krant.

Hutten bouwen is een belangrijke bezigheid in speeltuin 't Landje in het Rembrandtpark.

FOTO: SUZANNE BLANCHARD

Vrijstaat voor creatieve jeugd

Het Parool bezocht deze zomer de leukste speeltuinen van de stad. We kozen de beste: 't Landje.

MARIEKE MONDEN en TAMARA KLOPPER

De leukste speeltuinen van de stad bezoeken was bepaald geen straf. We fietsten wat af. Mooi weer, enthousiaste speeltuinleiders, vrolijke kinderen: de stad op zijn best. Van een groslijst die de vijftig grootste en apartste speeltuinen van de stad bevatte, selecteerden we er acht: Plan West, Amstelpark, Zeeslag, 't Landje, Melkhuysje, Olympiaplein, Cremerplein en Jeugdland Oost. We kozen speeltuinen die het omfieten waard zijn. Met pijn in het hart lieten we juweeltjes liggen omdat ze soms toch net iets te klein waren (Noorderpark, Frankendael) of te veel op andere speeltuinen leken. Zo kozen we in Noord slechts één speeltuin, maar er zijn daar nog veel meer mooie exemplaren. De speeltuinen die we beschreven, moesten ook goed verdeeld zijn over de stad, ruim en geschikt voor verschillende leeftijdscategorieën. Belangrijk vonden we dat het een plek is waar kinderen graag samenkomen, eventueel geholpen door een betrokken speeltuinleider. Natuurlijk blijft de beste speeltuin ook in de winter leuk, bijvoorbeeld door een activiteitenruimte of beschutte plekjes. Of een speeltuin avontuurlijk en uitdagend is, telde heel sterk. Waarom vonden we die ruimte en uitdaging zo belangrijk? Is een mooie schommel en glijbaan niet

veel belangrijker? Nee. Amsterdam is vergeven van de mooie schommels en glijbanen. Maar voor kinderen is het goed als ze zelf kunnen bedenken wat en hoe ze spelen. En dan is een glijbaan niet voldoende, zegt Froukje Hajer van Jantje Beton, een organisatie die zich inzet voor spelende kinderen. "Dat kinderen meer willen, zie je bijvoorbeeld als ze zandkorreltjes over een glijbaan naar beneden laten rollen. Ze willen ontdekken wat er dan gebeurt, op avontuur uitgaan. Dat kan niet als alles al vastligt." "Kinderen moeten productief kunnen zijn," zegt Parool-columnist en ontwikkelingspsycholoog Steven Pont. Hij werkte ooit zelf als speeltuinleider in Noord. "Kinderen willen heel graag iets creëren. Het is leuk als een speeltuin er na hun vertrek anders uitziet, dat ze iets hebben toegevoegd. Dat maakt dat een speeltuin ook meer van hen wordt." Vanzelfsprekend verdient een speeltuin alleen het predikaat 'leuk' als kinderen er goed met elkaar omgaan en sociaal gedrag bevordert wordt. Gek genoeg is het niet vanzelfsprekend dat een speeltuin alle dagen open is. Jeugdland Oost bijvoorbeeld is maandag en dinsdag dicht. Een speeltuin die elke zondag dichtgaat én midden augustus zelfs voor drie weken de deuren sluit, diskwalificeert zich eigenlijk voor elke

Samed Yilmaz (l) en Nesat Gül in hun zelfgebouwde hut.

speeltuincompetitie. Maar toch. Bouwspeltuin 't Landje in het Rembrandtpark – want daar hebben we het over – is zo leuk, daar kunnen we echt niet omheen. Speeltuinleider Piet de Bake en zijn collega's verdienen de titel Leukste Speeltuin van de Stad absoluut. De Bake had zelf zo'n leuke tijd op Jeugdland Oost dat hij in 1972 beheerder werd van de toen nieuwe bouwspeltuinen in het Rembrandtpark. 't Landje, in de hoek bij de Ato, is uitgegroeid tot een vrijstaat voor kinderen. Meest in het oog springend zijn de hutten die door kinderen zelf zijn gebouwd. Het gaat van bouwval tot villa, sommige hutten hebben zelfs elektriciteit. Maar naast lekker timmeren en zagen kan er op 't Landje nog zo oneindig veel meer. Een konijn adopteren en er op 't Landje zelf voor zorgen, bijvoorbeeld. Vissen vangen. Naar de vogeltjes kijken. Spelen op de

Playstation. Maar ook lummelen aan de waterkant, tekenen op lichtbakken in de mooie knutselruimte of roeien door het Rembrandtpark. En dan hebben we de pony's nog niet eens genoemd. De lessen en ponyritten (vijftien voor vijf euro) zijn een briljante manier om ook meisjes naar 't Landje te trekken. De Bake, zijn collega's en vrijwilligers helpen de kinderen heel vanzelfsprekend de goede kant op. Steven Pont bezocht 't Landje en raakte enorm enthousiast. Hij wil in een speeltuin behalve ruimte voor avontuur, eigen creaties en samenspel ook graag 'specifiek gedrag' zien. Bij 't Landje bleek hij aan het goede adres te zijn: "Er was een meisje met een grote hamer en een spijker in het hout aan het rossen. Dat doet ze bij haar moeder thuis vast niet." Pont ziet in 't Landje een plek waar kinderen zich kunnen ontwikkelen.

Kees Cramer van Nuso, een organisatie die speeltuinen adviseert en begeleidt, moet wel even lachen: "Ja, kinderen kunnen zich daar goed ontwikkelen. Er is een notoire kluiskraker die de techniek van sloten openen daar heeft geleerd." Ook hij kan zich helemaal vinden in onze keuze voor 't Landje. Natuur in de stad, aandacht voor kinderen, vlotje varen én dieren verzorgen terwijl kinderen van heel verschillende komaf ook nog eens met elkaar leren spelen: "Piet doet waar een hoop deskundigen over praten." En dat, verzucht hij, terwijl 't Landje zo vaak voor behoud van subsidie of ruimte heeft moeten knokken. Dat de speeltuin niet geschikt is voor peuters is een minpunt, maar even verderop in het park zijn nog een kinderboerderij en speeltuin te vinden. Daar tillen we dus niet al te zwaar aan. Er is bovendien geld beschikbaar voor een opknappertje van de speelplaatsen in het Rembrandtpark – misschien kan er dan een veilig peuterhoekje in 't Landje vanaaf? Maar dat de bouwspeltuin zondags, 's avonds en nu zelfs drie weken dicht is, is echt ernstig. De Bake en zijn collega's lopen de vrije tijd van harte. Maar welzijnsorganisatie impuls (waar 't Landje onder valt) zou moeten bijspringen en voor extra krachten zorgen.

Productenlijn speeltuinrichting

Een fraai degelijk informatiebord met bijvoorbeeld de huisregels van de speeltuin of de openingstijden.
Een mededelingenbord met bijvoorbeeld de aankondiging van een evenement. Prullenbakken en een peukenpaal.
Zie hier een greep uit de producten die de NUSO haar leden tegen een speciaal tarief via de firma Sinfra uit Hattem aanbiedt. Vanuit het NUSO-project Spelen met regels zijn er voor de leden van de NUSO bijzondere informatieborden ontworpen. Deze zijn voorzien van het logo van de speeltuin en duidelijke pictogrammen. Deelnemers aan dat project ontvingen na afloop een informatiebord. Het was in 2009 het begin van een samenwerking met Sinfra dat nu via de website www.informatiebord.nl een speeltuinrichting productenlijn heeft. Deze lijn bestaat uit tekst- en informatieborden en meubilair en inrichting.

Landelijke speeltuindag

"De landelijke speeltuindag is voor onze speeltuinvereniging De Wieken in Gemert zeer succesvol verlopen. Wij hebben vooraf een artikel geplaatst in het Gemerts Nieuwsblad met een oplage van 29000 stuks, die huis aan huis wordt verspreid. Tevens maakten we via de kabelkrant van de lokale omroep, die via televisie en radio uitzendingen verzorgt, ons bericht aan een groot publiek kenbaar. Wij hadden de verantwoordelijk wethouder uitgenodigd en deze is een tijd bij ons in de speeltuin op bezoek geweest. Ook waren veel kinderen, ouders en familieleden aanwezig en veel niet-leden wat uiteraard zeer positief is. We hebben er zelfs nieuwe leden aan overgehouden.

Het was erg gezellig met extra traktaties voor de kinderen en een kopje koffie met wat lekkers voor alle volwassenen. Tevens stond er nog een extra attractie in de speeltuin! Al met al, zeer geslaagd en volgend jaar voor herhaling vatbaar!!" Aldus een enthousiaste reactie van Henk van de Elzen van De Wieken op de landelijke speeltuindag die op 20 juni 2009 bij bijna honderd speeltuinen in het hele land plaatsvond. De speeltuindag is een jaarlijkse traditie opgezet door de NUSO om speeltuinen wat extra aandacht te bezorgen. De NUSO maakt er landelijke reclame voor, terwijl de verenigingen de publiciteit in hun eigen omgeving regelen. En dat gaat de meesten goed af, zoals in het geval van De Wieken. Verenigingen die zich voor deze dag opgeven ontvangen van de NUSO altijd een pakket met promotiemateriaal zoals posters, vlaggetjes, ballonnen en tassen en petten voor de vrijwilligers.

Proef energiebelastingteruggave

"Ook onze speeltuinvereniging heeft gebruik gemaakt van Hezelburcht. We ontvangen, gerekend over vijf jaar, een bedrag terug van 1600 euro! Zeer zeker de moeite waard, ook al wisten we tevoren dat hier ook een vergoeding van twintig procent plus BTW tegenover zou staan, in ons geval 380 euro. Onze dank voor jullie bericht hierover!", aldus een enthousiaste speeltuinbestuurder die reeds succesvol was met de aanbidding van de NUSO om via de Belastingdienst een deel van de betaalde energiebelasting van de energienota terug te vorderen. Tientallen verenigingen maakten in 2009 gebruik van deze regeling.

De NUSO werkt hiervoor samen met Hezelburcht Consultancy B.V., een adviesbureau dat zoekt naar financieel voordeel vanuit subsidies, belastingen, energiekosten en andere overheidsregelingen. De NUSO en Hezelburcht hebben voor de leden een voorstel ontwikkeld waarbij Hezelburcht bij de vereniging de kans onderzoekt op teruggave van energiebelasting over de afgelopen vijf jaar en voor de toekomst elk jaar opnieuw. Zij verzorgt en bewaakt het hele proces van aanvraag tot en met eventuele bezwaarprocedures en treedt op als intermediair tussen de organisatie en de overheid. Hierdoor wordt een vereniging maximaal ontlast van alle procedures en de "papierwinkel" en toch heeft men maximaal voordeel van de teruggave van energiebelasting uit het verleden en voor de toekomst. De NUSO heeft een exclusieve tariefstelling met Hezelburcht afgesproken. De teruggave van energiebelasting wordt door de Belastingdienst rechtstreeks aan een organisatie overgemaakt. Pas nadat de belastingteruggave is ontvangen, brengt Hezelburcht de kosten voor deze dienstverlening van 25 procent no cure no pay in rekening.

De NUSO-bus met chauffeurs Karel van der Waal van Dijk, links en Karel Bruineberg

NUSO speeltuinpromotiebus

De NUSO-bus ging in 2009 62 keer, een recordaantal, op pad en dat gebeurde in de periode van maart tot en met september. Volgens buschauffeur Karel Bruineberg werden daarbij ongeveer 15.000 kinderen bereikt. Het kwam bij grote verenigingen regelmatig voor dat activiteiten door 500 tot 600 kinderen werden bezocht. Vooral kindervakantieweken zoals in Enschede, waar de bus stond, brachten honderden kinderen per dag op de been, die ook volop genoten van het spel materiaal uit de bus.

De NUSO-bus heeft niet alleen informatiemateriaal over onze organisatie en onderwerpen die voor speeltuin vrijwilligers van belang zijn, er zitten ook folders in van onze sponsors. Er zijn daarvoor speciale vakken gemaakt in de bus zelf. Hoofdsponsor is Jantje Beton, die de bus aan de NUSO schonk tijdens ons 75-jarig bestaan in 2006. Andere sponsors in 2009 waren Citroen Nederland, Eibe, Spereco, de Lippmanngroep, Linnaeushof en Fruitella.

NUSO-ledendag

"Complimenten voor het goed georganiseerde congres. De sprekers waren inspirerend en de lunch prima verzorgd", aldus de spontane reactie van een bezoeker van het NUSO-congres zaterdag 19 september 2009 in wijkcentrum De Ark van Oost in Nijmegen. Het congres in de ochtenduren was het belangrijkste deel van de NUSO-ledendag. Kinderen en vrijwilligers van speeltuinen, die het congres niet bezochten, vermaakten zich de hele dag onder een stralende zon in de nabijgelegen speeltuin De Leemkuil.

Het congres had sprekers met een interessante inleiding, zoals NUSO-voorzitter Hans Nieukerke, die kort inging op de gang van zaken, NUSO-directeur Rolf Oosterbaan die heden en nabije toekomst belichtte, prof. dr. Lucas Meijs sprak over de ontwikkeling van het vrijwilligerswerk en Paul van Soomeren vertelde over de toekomst van spelen. NUSO-medewerker Ciska Vriesema eindigde met een toelichting over de zelfwerkmethode Spelen met Regels. Congesdeelnemers konden ook meepraten over het NUSO-beleid en er was de officiële installatie van de nieuwe leden van de Algemene Raad.

Vrijwel iedereen bezocht daarna De Leemkuil om zich bij de eigen vereniging te voegen waarvan de meesten een plek in de grote speeltuin hadden opgezocht. Vooral de jeugd had een onvergetelijke dag met de treinrit, talloze uitdagende speeltoestellen, trampolines en het voetbalveldje. Ook de NUSO-bus was aanwezig met chauffeur Karel Bruineberg die de jeugd van een petje en vlaggetje voorzag en de speeltuinvrijwilligers met vragen een helder antwoord gaf.

Deltaplan Sociale en Fysieke vernieuwing

Het Deltaplan Spelen project heeft nog steeds de belangstelling van diverse speeltuinen in Nederland. Ook in 2009 zijn er diverse Deltaplan Speeltuinen gerealiseerd zoals Jeugdland in Nieuwegein, ABC te Hattem, Noorderkwartier te Amsterdam en Kruiskamp in Amersfoort. Er zijn diverse contacten gelegd met speeltuinen in Beverwijk, Haarlem, Amsterdam, IJmuiden, Papendrecht en Millingen over een mogelijke ondersteuning van de NUSO in het kader van de fysieke vernieuwing van de buitenruimte. Deze contacten kennen een vervolg in 2010.

Deltaplan Leiden

In nauwe samenwerking met het Druckerfonds, de Leidse Bond voor Speeltuinen, de gemeente en de Zijlbedrijven nadert de fysieke en sociale renovatie van de zestien speeltuinen in de gemeente haar voltooiing. De laatste speeltuin heeft met extra inspanningen het dekkingsplan rond gekregen en zal binnenkort opgeleverd worden. Daarmee loopt het vierjarig ambitieuze renovatieproject af en zal in 2010 overgedragen worden aan de gemeente.

Leiden speelt met kleur

Na maanden van voorbereiding kon op zondag 19 april 2009 het project 'Leiden speelt met Kleur' tot uitvoering gebracht worden. Een project met financiële ondersteuning vanuit Ruimte voor Contact waarin ontmoeting van allochtonen en autochtonen buurtbewoners centraal stond.

Het thema van de dag was dat kinderen voor één dag de baas waren in de speeltuin, gelijk aan de Dag van het Kind, een Turkse feestdag. Die valt op 23 april (23 nisan). De dag is in 1920 ingesteld door een staatsman die Atatürk, de vader van de Turken, wordt genoemd. Mustafa Kemal roept deze dag uit tot een nationale herdenkingsdag voor alle kinderen die tijdens de Eerste Wereldoorlog en de oorlog voor de nieuwe Turkse staat zijn omgekomen. Op 23 april wordt herdacht dat de opbouw van de nieuwe staat is begonnen. Tenslotte worden op die dag alle kinderen in de nieuwe staat in het zonnetje gezet want "Kinderen zijn een nieuw begin voor wat morgen is." Ze moeten als ze volwassen zijn geworden het land besturen. In Leiden werd op vier speeltuinen één van de kinderen de 'baas van de speeltuin' gemaakt. Ze kregen als opdracht mee de speeltuin zo goed mogelijk en naar eigen inzicht 'te besturen'. Burgemeester Lenferink ging alle speeltuinen af en benoemde de spelende kinderen symbolisch tot baas van de speeltuinen.

Kindertheater De Droomiers, een spellencircuit met Oud-Hollandse en Turkse spelen, zang en dans, pannavoetbal. Dat was slechts een greep uit het gevarieerde programma van het project dat op speeltuinen De Doorbraak, Ons Eiland, Merendroom en 't Zonnestraaltje werd aangeboden. De speeltuinverenigingen hadden een kleurrijk programma samengesteld met diverse migrantenzelforganisaties zoals NAS, Narcis, HTIB, PAOO en Goll. Door die samenwerking ontstonden er gevarieerde activiteiten die je niet zo snel op een speeltuin zou verwachten zoals een Oosters theehuis met wereldhappen, workshop wereldmuziek, henna tatoeëren, oud Hollandse en Turkse kinderspelen.

Mede door het mooie weer, de enthousiaste samenwerking tussen de speeltuinverenigingen en de migranten zelforganisaties en de inzet van de burgemeester werd de dag een groot succes. De ontmoeting tussen de diverse culturen op de speeltuinen leverde zoveel positieve reacties op bij de buurtbewoners zodat iedereen de overtuiging heeft dat het volgend jaar weer moet gaan plaatsvinden. En dat was wel het grootste winstpunt van die dag!

Speeltuin is voor iedereen

De stimuleringsregeling "Ruimte voor Contact" vanuit het ministerie van VROM vroeg om een ontmoeting, gericht op elkaar wederzijds (beter) leren kennen en om een gemeenschappelijke activiteit. In het project 'De Speeltuin is van iedereen' ging het om een fysieke ontmoetingsplaats waar activiteiten voor zowel autochtone als allochtone/etnische buurtbewoners zouden gaan plaatsvinden. Hoewel het project zich duidelijk richtte op beide bevolkingsgroepen is er extra aandacht uitgegaan naar de allochtone buurtbewoners, omdat zij vaak ondervertegenwoordigd waren als deelnemers in bestuurdersgroepen en vrijwilligersprojecten in speeltuinen. Uitgangspunt was om te voldoen aan de gestelde doelstelling waarin de speeltuinverenigingen, zowel in spelende kinderen, als het bestand van vrijwilligers/betrokken ouders, een afspiegeling te laten zijn van de wijk.

Per locatie worden er echter verschillende keuzes gemaakt en activiteiten ontwikkeld.

Het project 'De Speeltuin is voor iedereen' is uitgevoerd in de volgende vier wijken:

- Kruiskamp (Amersfoort)
- IJsselmonde (Rotterdam)
- Bos en Lommer (Amsterdam)
- West (Zeist)

Amersfoort - Speeltuin Kruiskampkwartier

Het project "De Speeltuin is van iedereen" is in en rondom de speeltuin Kruiskampkwartier ingezet om te komen tot meer participatie en samenwerking in de buurt waarbij de speeltuin een centrale rol vervuld.

Na verkennende gesprekken met de speeltuin, is er een wijkanalyse gemaakt. Organisaties van belang zijn uitgenodigd voor een startbijeenkomst, hieruit is een werkgroep van zeven organisaties gevormd. Er zijn diverse succesvolle samenwerkingen tussen de speeltuin en organisaties uit de buurt ontstaan. Dit varieert van BSO, NSO, gebruik speeltuingebouw, diverse activiteiten, sportmiddag, cursussen tot een groot buurtfeest.

Amsterdam - Nieuw Gibraltar

Deze speeltuin had ook de intentie mee te doen aan het project "De speeltuin is van iedereen". Door interne problemen is het niet gelukt dit project succesvol af te sluiten. Besloten is toen eerst intern orde op zaken te zetten. Dit is gedaan door de medewerkers en vrijwilligers te trainen op het gebied van houding, gedrag en het belang van goede communicatie op de speeltuin. Daarnaast heeft de NUSO een bemiddelingsrol vervuld tussen een tweetal vrijwilligers met als doel: het bevorderen van onderlinge contacten tussen deze vrijwilligers van de speeltuin.

Sporttuinproject in Leiden

Met het realiseren van sport en beweegaanbod in speeltuinen met relatief veel allochtonen buurtbewoners heeft de NSA (Nederlandse Sport Alliantie) samenwerking gezocht met de NUSO voor de uitvoering. Uiteindelijk hebben er diverse activiteiten plaatsgevonden in Leiden in samenwerking met sportverenigingen, TOS (Thuis op Straat), speeltuinen in nauwe samenwerking met de buurtbewoners en de buurtkinderen. Met extra aandacht voor de publiciteit van de eindresultaten wordt er getracht deze methodiek in de toekomst bij meerdere speeltuinen en sportverenigingen onder de aandacht te brengen.

Vrijwilligerspool (financiering door Ministerie van VWS)

De vrijwilligers die deel uitmaken van deze pool gaan aan de slag in het ondersteunen van de verenigingen en het begeleiden van de regionale netwerken. Het is voor hun deskundigheid van belang dat zij de ervaringen kunnen terugkoppelen en delen met collega vrijwilligers. Er kan reflectie plaatsvinden op gebeurtenissen, waar de vrijwilligers van leren en zonodig in een volgende situatie anders kunnen handelen. NUSO faciliteert en begeleidt daarvoor een aantal intervisie bijeenkomsten. In 2009 vond er een eerste bijeenkomst plaats waar de vrijwilligers informatie kregen over tal van belangrijke onderwerpen zoals fondswerving, veiligheid en de talrijke NUSO-projecten.

Project Aan de slag in de speeltuin

In het NUSO-project "Aan de slag in de speeltuin" worden speeltuinverenigingen en jongeren met een verstandelijke beperking bij elkaar gebracht om in de speeltuin stage te lopen en/of begeleid vrijwillig te werken. Voor de speeltuinvrijwilligers is het vaak de eerste directe kennismaking met jongeren met een verstandelijke beperking. Vooroordelen worden weggenomen als blijkt dat ze tot veel meer in staat zijn dan sommige speeltuinvrijwilligers aanvankelijk dachten.

Intussen zien steeds meer speeltuinen het belang in van het inzetten van jongeren met een verstandelijke beperking. Niet alleen omdat het steeds moeilijker wordt het vrijwilligersbestand op peil te houden, ook vanwege de langzaam maar zeker doordringende positievere kijk op de vaardigheden van deze mensen.

In 2009 werden er veertien nieuwe speeltuinen aan het project verbonden. Inmiddels maken nu 25 speeltuinen en evenzovele ZML-scholen en/of dagbestedingsorganisaties deel uit van het project. Het aanbrengen van de koppeling tussen beide partijen is een tijdrovende aangelegenheid, zo blijkt de afgelopen jaren. Speeltuinen die aan het project willen deelnemen zijn er zeker en dat worden er steeds meer. Wel dient het bestuur van die speeltuinen een sterke motivatie te hebben om deze toch bijzondere groepen binnen te halen. Het komt regelmatig voor dat sommige bestuursleden graag willen samenwerken met jongeren met een verstandelijke beperking maar daarbij tegenwerking ondervinden van andere bestuursleden die last hebben van vooroordelen tegenover deze groep.

Voor de financiering van het project in 2009 werd zorggedragen door de Rabofoundation, de NSGK en het Skanfonds.

Een groep van Pluryn die onderhoudswerk verricht in speeltuin De Leemkuil in Nijmegen

Project Spelen met Regels (financiering ministerie van VWS en Stichting Kinderpostzegels Nederland)

Het project Spelen met Regels liep tot eind 2008. Onderdeel van dit project was het maken van een zelfwerk-methode voor onze leden waarmee ze op eenvoudige wijze zelf aan de slag kunnen met het bespreekbaar maken van ongewenst en gewenst gedrag en het maken van afspraken over omgangsregels binnen de vereniging. Begin 2009 is de zelfwerkmethode samengesteld en afgerond. Speeltuinen kunnen zelf een informatiebord in NUSO-stijl bestellen waarop de regels komen te staan. Met de leverancier van deze borden heeft de NUSO hierover afspraken gemaakt en een korting voor haar leden bedongen. Het NUSO-project Spelen met Regels biedt een eenvoudig systeem voor speeltuinverenigingen om omgangsregels op te stellen en te handhaven.

Het moet leiden tot een veilig sociaal klimaat in de speeltuin en buurt waar kinderen zich welkom en gerespecteerd voelen, waar positieve omgangsregels het uitgangspunt zijn en waar iedereen wordt aangesproken op ongewenst gedrag. Uitgangspunt is dat er een discussie op gang wordt gebracht met de speeltuinmedewerkers en vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor het toezicht en de activiteiten in de speeltuin of in de buurt. Daarin komen onder andere aan de orde:

- Houding van de medewerkers en vrijwilligers.
- Stellen en handhaven van grenzen.
- Straffen en belonen.

De resultaten van de bijeenkomsten worden gebruikt om te komen tot de acht belangrijkste omgangsregels op de speeltuin. Deze regels worden uiteindelijk op een groot bord, eventueel met het eigen logo van de speeltuin, goed zichtbaar in de speeltuin geplaatst.

Project Samen meer bewegen (financiering ministerie van VWS en VSB fonds)

Bij speeltuin Stadspolders in Dordrecht vond 25 november 2009 de aanbidding plaats van het eerste exemplaar van de brochure "Samen Meer Bewegen". Dat gebeurde door NUSO-voorzitter Hans Nieuwerke. Hij reikte het uit aan drs. Marcel van Gastel, Directeur-Generaal Jeugd en Maatschappelijke Zorg van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De brochure werd ook overhandigd aan Liesbeth Spies, voorzitter van de Nederlandse Sport Alliantie en Peter Barendse, manager Jeugdprogramma van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen.

Hans Nieuwerke, Liesbeth Spies en Peter Barendse gingen hierna in op het grote belang van sport en bewegen in de speeltuin. Kinderen toonden ten slotte met diverse spelen aan dat een speeltuin een ideale plaats is om zich te ontwikkelen en er ongestoord te bewegen. De NUSO, het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen en de Nederlandse Sport Alliantie voerden gezamenlijk het project 'Samen meer Bewegen' uit voor een groter sport- en beweegaanbod in de wijken. Vanuit dit project bood de NUSO haar leden de cursus Scholing Sport en Spel aan, een uitbreiding van het bestaande aanbod aan voorzieningen in de speeltuin.

brochure Meer Bewegen

Onderzoek "Buurtfunctie terug naar de speeltuin" (financiering ministerie Jeugd en Gezin)

Het gaat verrassend goed met speeltuinen in Nederland. Na een dal in de jaren zeventig worden er vanaf de jaren tachtig weer meer nieuwe speeltuinen opgericht. De afgelopen vijf jaar zijn bezoekersaantallen en ledenaantallen bij de meeste speeltuinen gestegen. Tweederde van de speeltuinen ziet de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet. Dat blijkt uit het onderzoek "Buurtfunctie terug naar de speeltuin" in 2009 uitgevoerd in opdracht van de NUSO en mogelijk gemaakt door ondersteuning van het Programmaministerie van Jeugd en Gezin. De uitvoering was in handen van het onafhankelijke onderzoeks- en adviesbureau DSP-groep.

Het onderzoek is uitgevoerd voor het project 'Buurtfunctie terug naar de speeltuin'. Dat richt zich op modernisering van speeltuinen. Het gaat daarbij niet alleen om fysieke verbetering, het realiseren van veilige en uitdagende speelplekken, maar ook om het belang van speeltuinen voor de buurt te vergroten. Het is tevens een ontmoetingsplek waar verbindingen ontstaan tussen kinderen en volwassenen van verschillende achtergronden. De speeltuin levert een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie van de wijk. 'Buurtfunctie terug naar de speeltuin' wil die waarde, waar nodig, versterken. Met de resultaten wil de NUSO ook de dienstverlening voor haar leden verder verbeteren en krijgt het ministerie meer inzicht in het speeltuinwerk in Nederland, en de rol van vrijwilligers daarbij.

Speeltuinen, zo toont het onderzoek, zijn er vooral voor kinderen tot met twaalf jaar (84 procent). Veel minder speeltuinen (23 procent) geven aan dat ze ook voor de groep van dertien tot en met zestien jaar open zijn. Nog minder speeltuinen (tien procent) bieden een speelvoorziening voor jongeren ouder dan zestien jaar. Speeltuinen in een stedelijke omgeving zijn er in sterkere mate voor jongeren ouder dan zestien dan speeltuinen in een dorps- of plattelandsomgeving (16 tegen 5 procent). Op een drukke dag heeft een speeltuin gemiddeld 210 bezoekers, op een gewone dag 92 en op een rustige dag 32.

Een rekensom: als we uitgaan van ongeveer 800 speeltuinen in Nederland (bron: NUSO), die, conservatief geschat, vijf dagen per week open zijn en dan gemiddeld 92 bezoekers trekken komen we tot ruim 73.000 bezoekers per dag. Keer vijf dagen is 368.000 bezoekers aan Nederlandse speeltuinen per week. Stel dat de gemiddelde speeltuin acht maanden per jaar open is, betekent dat ruim 11,5 miljoen bezoeken per jaar. Dat is bijna drieëneuhalf keer het jaarlijks aantal bezoekers van De Efteling! Let wel: het gaat om bezoeken, en niet om individuele bezoekers. Het werkelijke aantal kan trouwens hoger of lager liggen.

Voor de meerderheid van de speeltuinen geldt dat hun bezoekersaantallen de afgelopen vijf jaar zijn toegenomen (55 procent). Bij 37 procent van de speeltuinen zijn de bezoekersaantallen gelijk gebleven, terwijl negen procent met een afname had te maken. Met de toename van de ledenaantallen van de speeltuinverenigingen is het iets minder goed gesteld, maar ook wat dat betreft rapporteert de meerderheid van de speeltuinen een toename.

Dat het grootste deel van de bezoekers uit kinderen bestaat, is geen verrassing. Van het totaal aantal bezoekers bestaat 77 procent uit kinderen. De andere bezoekers zijn volwassenen (23 procent). Zij komen mee als begeleider en bij een groot deel van de speeltuinen is een plek ingericht waar ze kunnen zitten en wat drinken. In die zin heeft de speeltuin ook een belangrijke ontmoetingsfunctie voor de ouders en soms ook grootouders.

Volgens het onderzoek zijn de meeste speeltuinen georganiseerd als vereniging (65 procent). Deze speeltuinen hebben leden die al dan niet contributie betalen. Een ander deel bestaat uit stichtingen (32 procent). Stichtingen kennen geen leden, maar kunnen wel donateurs hebben. Drie procent van de speeltuinen zegt een andere organisatievorm te hebben.

Het gemiddeld aantal leden van een speeltuin is 278. Er is niet gevraagd of dit individuele leden betreft of gezinslidmaatschappen. Deze laatste vorm komt het meest voor. Als een gemiddeld gezin uit vier leden bestaat dan zou het gemiddelde individuele ledenaantal dus een veelvoud zijn van 278. De onderzoekers constateren daarnaast dat veel stichtingen de vraag naar het ledenaantal hebben ingevuld. "We gaan er van uit dat deze speeltuinen op hun donateurs doelen. Zo bekeken zou het gemiddelde ledenaantal in werkelijkheid lager uitpakken dan 278. We houden daarom een slag om de arm wat de ledenaantallen betreft.

Er blijkt een grote variatie in ledenaantallen. Een groot deel van de speeltuinen heeft minder dan vijftig leden, maar speeltuinen met 250 tot 500 leden komen ook veel voor. Speeltuinen met meer dan 750 leden zijn echter uitzonderlijk. Overigens geven ook speeltuinen die stichting zijn antwoord op de vraag naar ledenaantallen. Kennelijk hebben zij hun donateurs als leden gezien bij het invullen van de vraag."

Speeltuinen in een stedelijke omgeving hebben gemiddeld genomen iets minder leden dan speeltuinen in een dorps- of plattelandsomgeving (254 tegen 311). Verder valt op dat oudere speeltuinen, van voor 1990, relatief een groter aantal leden hebben dan jongere speeltuinen. Van de ondervraagde speeltuinen geeft veertig procent aan dat het ledenaantal de afgelopen vijf jaar is toegenomen. Bij 37 procent bleef het ledenaantal gelijk en 23 procent meldt een afname van leden. De speeltuinen met een afnemend ledenaantal bevinden zich vooral in stedelijke gebieden.

Het onderzoek

Het onderzoek bestond volgens de DSP-groep, die het uitvoerde, uit twee delen. "In het eerste deel is met acht speeltuinen een face-to-face interview gehouden. Dat gebeurde aan de hand van een conceptvragenlijst waarin de verschillende aspecten van de speeltuin aan de orde kwamen. In het tweede deel is de vragenlijst definitief vastgesteld en in de vorm van een enquête voorgelegd aan 495 speeltuinen. 184 speeltuinen hebben de enquête ingevuld, een responspercentage van 37 procent.

Zowel de resultaten van de face-to-face interviews als van de enquête vormen onderdeel van deze rapportage. We hebben zowel leden van NUSO benaderd om mee te doen met de enquête, alsmede niet-leden waarvan wij contactgegevens tot onze beschikking hadden. De respons onder NUSO-leden was het grootst: 95 procent van de ingevulde enquêtes was afkomstig van NUSO leden, vijf procent was ingevuld door niet-leden", aldus de DSP-groep.

3.2. Advieswerk

In 2009 heeft de NUSO weer veel advieswerk verricht op het gebied van de openbare speel- en sportruimte voor kinderen en jongeren. Veel gemeenten vragen de NUSO voor ondersteuning op projecten die variëren van speelruimtebeleidsadviezen tot kinder- en/of bewonersparticipatie. Ook zijn er gemeenten die bij grote vernieuwingsprocessen van NUSO leden extra middelen ter beschikking stellen om uitgebreide ondersteuning van NUSO projectleiders mogelijk te maken.

Door middel van al deze projecten kan de NUSO ook extra aandacht vragen voor de bij de NUSO aangesloten verenigingen op gemeentelijk niveau. Door bijvoorbeeld nadrukkelijk te wijzen op de belangrijke rol die de speeltuinverenigingen spelen op het gebied van veilige en uitdagende speelruimte. Daarnaast is vanuit de WMO ook meer aandacht voor het ontwikkelen van buurtactiviteiten en het verhogen van de sociale participatie binnen de wijk van vrijwilligersorganisaties. De NUSO wijst de gemeente altijd op de belangrijke rol die de NUSO-verenigingen daarin kunnen spelen waardoor er meer erkenning ontstaat voor de lokale speeltuinvereniging en haar vrijwilligers.

In 2009 heeft de NUSO projecten uitgevoerd in onder meer Rotterdam, Eindhoven, De Beemster, Purmerend, Niedorp, Epe, Zutphen, Opmeer, Weststellingwerf en Leiden.

IJsselmonde

Voor de deelgemeente IJsselmonde in Rotterdam is bijvoorbeeld een grootschalig project uitgevoerd met de titel "Onderzoek naar het aanbod en de beleving van de speel en sportlocaties en de reactief groenvoorzieningen. Het rapport is eind 2009 opgeleverd en in februari 2010 ging de deelraad unaniem akkoord met het verzoek van het college om het NUSO rapport vast te stellen. Het rapport bevatte naast een complete inventarisatie van alle speel- en sportlocatie in de deelgemeente ook een overzicht van alle groenvoorzieningen die geschikt zijn voor spel of recreatie. Met een zeer uitgebreid participatietraject uitgevoerd in samenwerking met basisscholen, welzijnsinstellingen, het jongerenwerk en migrantenorganisaties zijn de gebruikers en inwoners nauw betrokken bij het hele project. Op basis van de aanbevelingen uit het rapport gaat de deelgemeente in 2010 en 2011 een groot uitvoeringsprogramma uitwerken om het speel- en sportaanbod in de openbare ruimte voor de kinderen en de jeugd te verbeteren.

Epe - Speeltuinvereniging Jolijt

De NUSO ondersteunt en begeleidt speeltuinvereniging Jolijt te Epe bij het verplaatsen en sociaal en fysiek renoveren van hun speeltuin. De speeltuin dient in verband met de herinrichting van de wijk en in het bijzonder de situering van het complex van woonzorg Nederland, te worden verplaatst. Dit traject bestaat uit twee delen. Ten eerste heeft de NUSO de mogelijkheden onderzocht die daarvoor zijn. Dit heeft zich vertaald in het bepalen welke locatie het meest geschikt is en op welke wijze de speeltuin en de clubactiviteiten kunnen worden ondergebracht. Dit deel is in het voorjaar afgerond.

Een tweede deel van de ondersteuning is de begeleiding van het inrichting- en adviestraject van speeltuin Jolijt voor- en tijdens de verplaatsing van de speeltuin. Deze herinrichting zal plaatsvinden volgens de Deltaplan methode. De NUSO heeft in 2009 kinderinspraak georganiseerd. Hieruit zijn een drietal ontwerpen ontstaan die feestelijk gepresenteerd zijn tijdens de landelijke speeltuindag in juni. Ook heeft de NUSO een bijdrage geleverd aan diverse buurtinformatieavonden, heeft de NUSO bemiddeld in conflicten tussen Jolijt en een andere wijkvereniging en is er een start gemaakt met samenwerking lokale school voor voortgezet onderwijs om WhoZnext als maatschappelijke stage in te zetten bij de vereniging.

Er is door de gemeente een projectgroep ingesteld waar de NUSO ook deel van uitmaakt. Deze projectgroep brengt advies uit aan de verantwoordelijke wethouder. Ook zit de NUSO in de werkgroep beheer en ontwerp. Het tweede deel loopt nog door in 2010.

DWK - Zutphen

De NUSO is gevraagd door gemeente Zutphen buurt en speeltuinvereniging DWK in Zutphen te ondersteunen bij het proces van samenwerking, positiebepaling, en onderhandelen met gemeente en andere partijen. Het einddoel is een vrijwilligersorganisatie die naast een speeltuin (indien gewenst in de toekomst), ook een palet aan activiteiten onderneemt voor alle buurtbewoners uit de wijk, waaronder ook scholen. Dit heeft de NUSO gedaan door eerst met het bestuur een heroriëntatie te doen waarin DWK aangeeft waar zij wil staan in 2011. Dit is mede gedaan door een sterkte/zwakte analyse van DWK te maken waarbij ook de leden van DWK zijn betrokken. De NUSO biedt ondersteuning aan het aftredend bestuur en het bestuur a.i. op het gebied van versterking vrijwilligersorganisatie DWK en alle overige ontwikkelingen zoals visie, PR, website, New business etc. Daarnaast ondersteunt en adviseert de NUSO de contactpersoon voor DWK in de voorbereiding in het programma van eisen van project-groepvergaderingen een nieuw multifunctioneel centrum (MFC) welke mogelijk ter plaatse van DWK gerealiseerd wordt. Ook is er een intensieve en zeer succesvolle PR-campagne gestart waarbij niet alleen nieuwe bestuursleden maar ook veel vrijwilligers en nieuwe gebruikers zich hebben aangemeld. Dit project loopt nog door tot eind 2010.

Platform speeltuinen Hoogeveen

De NUSO heeft aan het speeltuinplatform Hoogeveen een presentatie over veiligheid gegeven. Daarnaast heeft de NUSO ondersteuning aan haar leden in Hoogeveen en omgeving geboden op het gebied van afspraken met de gemeente (convenant en beheersovereenkomst). Hierbij waren tien speeltuinen aanwezig.

Almelo - Stichting speeltuin Het Nieuwland

De NUSO heeft voor deze vereniging onderzoek gedaan naar aanvullende financieringsmogelijkheden voor renovatie van het speeltuingebouw van de speeltuin. Dit is gedaan door het maken van een sponsorboek, het aanschrijven van mogelijke fondsen en sponsors en onderhouden van contacten. Daarnaast hebben we een stuk nazorg verleend. De totale renovatie was begroot op € 225.000, -. waarbij we in totaal € 217.000, - op de balans hebben kunnen zetten.

Maarssen

Gemeente Maarssen heeft de NUSO gevraagd mee te helpen aan de herinrichting van een openbaar speelterrein waarbij ontmoeting, participatie en draagvlak in de buurt belangrijk was. Samen met de buurtbewoners, een buurtcommissie, een woningbouwcorporatie, de gemeente en met financiële ondersteuning van de provincie Utrecht is er een nieuw voorstel tot uitvoering gebracht voor het speelterrein waar alle leeftijdsgroepen elkaar kunnen treffen.

Wolvega

In de wijk Meulepolle van de gemeente Wolvega zijn diverse speelplekken tussen de huizenblokken gelegen. Tevens is er een groot multifunctioneel sportveld midden in de wijk. Het sportveld wordt echter in gebruik genomen door een kleine groep jeugdigen die daarmee andere groepen kinderen uitsluit. Vanuit deze groep is er een brief binnengekomen met de vraag extra doeltjes op een nabij gelegen veld te verkrijgen. Deze groep maakt nauwelijks gebruik van het grote sportveld omdat zij, naar eigen zeggen, worden weggestuurd door de oudere jeugd. De NUSO heeft in een rapport 'inrichting van de buitenruimte voor de leeftijd 12+' advies uitgebracht om dit probleem op te lossen. Er is met name gekeken naar het samenspelen tussen de diverse doelgroepen en de herinrichting van het sportterrein.

Haarlem

De NUSO heeft op verzoek van de gemeente Haarlem bij tien speeltuinbesturen ondersteuning geboden bij het verzelfstandigingsproces naar aanleiding van het wegvallen van welzijnsorganisatie Radius. Drie jaar na de start van dit proces had de gemeente behoefte aan een onafhankelijk oordeel over de stand van zaken bij de speeltuinverenigingen. De NUSO is verzocht een inventarisatie/scan uit te voeren bij alle betrokken verenigingen. Met een adviesrapport heeft de NUSO inzicht gegeven in de huidige stand van zaken binnen de verschillende speeltuinverenigingen. In de afgelopen drie jaar hebben de besturen hun vereniging moeten aanpassen aan een zelfstandig functioneren, zonder directe ondersteuning vanuit een externe organisatie, zoals dat het geval was in de periode dat de welzijnsorganisatie Radius nog actief was.

Deventer

De gemeente Deventer heeft een accommodatiebeleid ontwikkeld waarin aangegeven staat dat de huidige accommodatie bij de speeltuinen ook in de toekomst een functie moeten hebben. De kerntaak van de speeltuinverenigingen is het beheer en onderhoud van de speeltuin en de in de speeltuin aanwezige toestellen. De huidige doelgroep is kinderen tot veertien jaar. De NUSO heeft in opdracht van de gemeente onderzoek gedaan naar de uitbreiding van deze doelgroep voor de jeugd van vijftien tot 21 mogelijk is en hoe dit georganiseerd moet worden. Tevens zijn er door de NUSO aanbevelingen gedaan in de door de speeltuinen aangegeven financiële problemen die werden gesignaleerd met het beheer en de organisatie van activiteiten in de speeltuin.

Beemster

De gemeenteraad van Midden Beemster heeft een motie ingediend betreffende herinrichting van het ijsbaanterrein in relatie met een openbaar verhard sportveld voor de 12+ jeugd. Het was van belang dat de NUSO met een voorstel zou komen voor realisatie openbaar verhard sportveld voor de 12+ jeugd op het handbalterrein van SV Beemster. In samenspraak met de gemeente, de plaatselijke handbalvereniging en de jeugd van Midden Beemster is er een advies geschreven betreffende de herinrichting, gebruik en beheer van het terrein.

Kinderwerkersdag Jantje Beton

Net als voorgaande jaren nam de NUSO in 2009 ook deel aan de Kinderwerkersdag. Er werd een workshop Spelen met Regels gegeven en we stonden met een stand op de beurs. Doel is nieuwe doelgroepen te bereiken en ons netwerk te versterken en te verbreden.

3.3 Belangenbehartiging

Belangenbehartiging voor de leden

Vanuit de NUSO worden de belangen behartigd van het speeltuinwerk in Nederland in het algemeen en van alle organisaties die lid zijn van de NUSO in het bijzonder. Voor speeltuinen is het soms onduidelijk wat dit de individuele speeltuin direct oplevert. Het gaat veel meer om resultaten voor het speeltuinwerk in het algemeen zoals:

- Algemene Inkoop Voorwaarden, AIV. Hiermee kregen alle NUSO leden en alle partijen een aantrekkelijke inkoopregeling die naast goede garantievoorwaarden ook een financieel voordeel bood.
- Nog steeds geldt de voorwaarde dat alle partijen die een beroep doen op fondsgelden voor een financiële bijdrage verplicht zijn om bij een bij de AIV aangesloten leverancier hun speelvoorzieningen aan te schaffen.

Belangenbehartiging speelruimte algemeen

NUSO wordt veelvuldig uitgenodigd om in advies- en begeleidingscommissies plaats te nemen. Medewerkers van de NUSO zijn daardoor ook direct betrokken bij de meest recente ontwikkeling op een breed gebied rond spelen en vrijwilligerswerk. De NUSO is onder meer actief in:

- Klankbordgroep rond de "Regelgeving bij natuur speelbossen".
- NEN-normcommissie voor de Europese regelgeving rond veiligheid.
- Klankbordgroep "Veilig spelen in de wijk".
- Platform Ruimte voor de jeugd.
- Redactiecommissie Handboek Gemeentelijk speelruimtebeleid.
- Deelnemer aan de Landelijke Alliantie van het ministerie VROM (krachtwijken).
- De NUSO werkt ook aan het verbeteren van de positie van vrijwilligers door actief te zijn binnen de vereniging NOV en samen te werken met Movisie.

4. Samenstelling Bestuur en Algemene Raad/NUSO-medewerkers

Per 31 december 2009 was het Verenigingsbestuur als volgt samengesteld:

Bestuur

J.R. Nieukerke	voorzitter
J. Bron	secretaris/vice-voorzitter
mr. E.O. Faber	penningmeester
mw. M.M. van den Brink	bestuurslid
B. Emens	bestuurslid/Overijssel
P. Gouw	bestuurslid/Zuid-Holland
H.M. Huizer	bestuurslid/Zuid-Holland
H. Kootstra	bestuurslid/Groningen
L.C.P.M. Meijs	bestuurslid

Naam:

H. Spoeltman
E. van Weerden
mw. N. Kuidersma
J. Haarman
J.J.A. Hüve
D. Neijssel
H. Schoorl
P. Bax
L. Kleinjan
G. Hoonhout
H. Zwakenberg
G. Sommerdijk

Provincie:

Groningen
Friesland
Friesland
Overijssel
Overijssel
Noord-Holland
Noord-Holland
Noord-Holland
Zuid-Holland
Zuid-Holland
Utrecht
Gelderland

NUSO-medewerkers

Rolf Oosterbaan	directeur
Marcel Plemp	projectleider/plaatsvervangend directeur
Henk Bleyendaal	projectleider
Cees Kramer	projectleider/PR en communicatie
Ciska Vriesema	projectleider
Jose Jansen	hoofd secretariaat
Astrid Benschop	secretariaat
Jessica Hollaar	secretariaat/huishoudelijke dienst
Natasja Kuiters	financiële administratie

Het ziekteverzuim onder de NUSO-medewerkers ligt met 0,5 procent ver onder het landelijk gemiddelde

Verkorte jaarrekening 2009

Inhoudsopgave

Pagina:

1. Balans per 31 december 2009	20
2. Staat van baten en lasten over 2009	21
3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	22
Accountantsverklaring	24

Utrecht, 19 april 2010

1. Balans per 31 december 2009

Activa

	31-12-2009		31-12-2008	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		53.638		51.640
Vlottende activa				
Vorraden	9.441		14.162	
Vorderingen op korte termijn	108.780		335.540	
Geldmiddelen	451.998		95.944	
		570.219		445.646
		623.857		497.286

Passiva

	31-12-2009		31-12-2008	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		-65.107		12.506
Schulden op lange termijn		60.000		80.000
Schulden op korte termijn		628.964		404.780
		623.857		497.286

2. Staat van baten en lasten over 2009

	Realisatie 2009 €	Begroting 2009 €	Realisatie 2008 €
Baten			
Subsidies	620.354	900.727	845.485
Overige baten	197.271	175.500	235.957
	817.625	1.076.227	1.081.442
Lasten			
Personeelskosten	556.342	505.241	517.645
Huisvestingskosten	76.403	83.500	77.328
Afschrijvingen	11.671	14.300	10.477
Organisatiekosten	145.614	165.850	143.860
Activiteitenkosten	184.857	219.400	428.477
	974.887	988.291	1.177.787
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-157.262	87.936	-96.345
Vrijval fondsen eigen vermogen	0	0	120.688
Vrijval wachtgeldverplichting	79.649	79.650	98.588
Resultaat	-77.613	167.586	122.931
Bestemming resultaat:			
- toevoeging resp. onttrekking aan cumulatieve exploitatiesaldi	-77.613		119.221
- toevoeging aan bestemmingsfonds giften	0		3.710
	-77.613		122.931

3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

3.1 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten.

3.2 Waarderingsgrondslagen voor de balans

Activa en passiva worden, voor zover niet anders vermeld gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde c.q. verkrijgingswaarde verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend. Afschrijvingen op investeringen vinden plaats op jaarbasis, rekeninghoudend met het moment van aanschaf.

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Actief	%
Computerapparatuur	20
Kantoorinventaris	20
Vervoermiddelen	20

Indien noodzakelijk wordt op vorderingen een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

3.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de activiteiten zijn verricht respectievelijk de prestaties zijn geleverd. Kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan de verslagperiode waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Opbrengsten uit hoofde van extern gefinancierde meerjarige projecten worden verantwoord naar rato van de bestede uren aan het project.

3.4 Vergelijkende cijfers

Ten behoeve van de vergelijkbaarheid is de rubricering van de vergelijkende cijfers enigszins aangepast.

3.4 Ontwikkeling resultaat 2009 / Verwachting resultaat 2010:

Zoals u na lezing van de jaarrekening 2009 heeft kunnen vaststellen bedraagt het nadelig saldo over 2009 € 77.613,-. Na verwerking van het negatief resultaat over 2009 ontstaat een negatief eigen vermogen van € 65.107,-. Het nadelig saldo over 2009 is grotendeels veroorzaakt doordat veel later dan verwacht enkele subsidietoezeggingen zijn afgekomen.

Het bestuur ziet vooralsnog geen reden de waardering van activa en passiva in onderhavige jaarrekening te wijzigen. Eind 2009 zijn een 3-tal projecten toegekend voor de periode van december 2009 tot en met november 2011 (Zon MW en LNV). Het project van het Ministerie van VWS loopt door tot eind 2010 evenals het project Aan de Slag in de Speeltuin, gefinancierd door o.a. de NSGK en het SKAN fonds. Voor de te verwerven opdrachten bij gemeenten staan momenteel diverse offertes uit. Tevens zijn op dit moment een 4-tal nieuwe projecten ingediend bij Zon MW. Besluitvorming hieromtrent zal medio 2010 plaatsvinden. De begroting 2010 met een voordelig saldo van € 1.526,- is opgesteld exclusief vrijval van de wachtgeldvoorziening 2010. Bij het realiseren van de begroting 2010 kan deze vrijval (ca. € 75.000,-) worden gebruikt ter dekking van het nadelig saldo van boekjaar 2009.

4. Toelichting op het eigen vermogen per 31 december 2009

	Historisch vermogen	Diverse fondsen	Best.fonds giften	Cumulatieve resultaten	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1-1-09	0	0	0	0	0
Resultaat 2009	0	0	0	0	0
Vrijval fondsen via resultaat	0	0	0	0	0
Stand per 31-12-09	0	0	0	0	0

Aan Vereniging NUSO Landelijke Organisatie voor
Speeltuinwerk en Jeugdrecreatie

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de op pagina 1 tot en met 4 van dit rapport opgenomen verkorte jaarrekening van Vereniging NUSO Landelijke Organisatie voor Speeltuinwerk en Jeugdrecreatie te Utrecht over 2009 op de juiste wijze is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2009 van Vereniging NUSO Landelijke Organisatie voor Speeltuinwerk en Jeugdrecreatie. Bij die jaarrekening hebben wij op 13 april 2010 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van de verkorte jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2009 van Vereniging NUSO Landelijke Organisatie voor Speeltuinwerk en Jeugdrecreatie. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verkorte jaarrekening te verstrekken.

Werzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verkorte jaarrekening op de juiste wijze is ontleend aan de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening 2009 van Vereniging NUSO Landelijke Organisatie voor Speeltuinwerk en Jeugdrecreatie, in alle van materieel belang zijnde aspecten, op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van de vereniging en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de verkorte jaarrekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 13 april 2010 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Aalsmeer, 13 april 2010

Berghoef Accountants en Adviseurs

P.R. Verboom RA

postadres
Postbus 269
1430 AG Aalsmeer

bezoekadres
Dorpsstraat 99, Aalsmeer

tel 0297 - 38 12 12
fax 0297 - 34 15 39
info@berghoef.nl
www.berghoef.nl

Beconnummer 197580
KvK 34049007

Algemene voorwaarden gedeponeerd
bij KvK Amsterdam 34049007